

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZAR ÉS APOSTOLI KIRALY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden Aprilis 18-dik uspján, 1815-dik esztendőben.

Német Ország.

Münsterben, a' Wesér és Rénus vizek között lévő Prussus' tartományok' Katona Kormányozó Széke Mártzius 26-dikán egy Hirdetést tétetett közönséggé, melly által a' polittizai (belső bátorságot illető) felvigyázást, mindeneknek hathatósan szívekre köti, e' képpen végezven intó szavait. —

„Mi ezen tekintetben nem tsak a' Stárus' Szolgáihoz (a' tisztviselőkhöz), különösen a' polittizai tiszteteknek, 's a' felkelő seregek' vezérjeiknek kötelességekbéli érzékenységhez, hanem minden hűséges alattvalóknak hazájokhoz való szerettetekhez is számot tartunk. Minden ember munkás lenni tartozik a' külső méregnek előűzésében, és mindent bizakodva közleni tartozik a' hozzá legközelebbi lévő előljárókkal, avagy egyenesen véllünk, a' mi néki gyanusnak lenni látszik. Napoleon Bonapartének fejére a' számkivettetés' átkát a' Catholica anyaszentegyház' feje már rég kimondván, már most az Európai nyoltz öszszeszeövetkezett fő Hatalmasságok is, mint a' világ' tsendességének megháborítóját 's hitszegő ellenségét, közönséges számkivettetésbe küldetett embernek lenni, nyilatkoztatták őtet. Ehez képpest mind azok, a' kik ő velle, vagy pedig az ő hasonlóképpen számkivettetett pártosaival, va-

lamelly égygyetértést folytatnak, elősegélle- nek, vagy megszenvednek, befoglaltatnak ebbe a' számkivettetését illető nyilatkoztatásba — az ilyeneket az istenneknek és embereknek ítelet-tételeik fogják érdekelni.“

A' Német országai egyéb tudósítások többire mind tsak a' nagy hadi készülétekkel, 's a' seregeknek egymást érő marschirozásaiakkal vannak tele. Mindenütt legnagyobb mozgásban vagynak mindenek. A' Westphaliai Prussus seregek Westelnél gyűlnek öszsze. A' Hannoveraiak egymást érik az útakon. A' Brémai Tanács Proklamárziót botsátott a' Szabad ferfiakhoz és ifiakhoz, hogy magokat szabadon tsatolják öszsze a' haza' oltalmazókkal. Kolumbiaiánál Mártzius 31-dikén haditsináláshoz fogtak olyan iparkodással, hogy 8 napok alatt készen lehessenek velle, hogy a' seregek haladék nélkül hozzá foghasanak a' Rénus tulsá v' dékeire való által költözéshez, a' hol a' magazínok szorgalmatosan tölthetnek; ló, posztó, vászon, lábbeli, 's minden egyéb katonának alkalmas ruházatok, 's apróbb fegyverek, kiirattatnak, 's hogy mindeneknek öszszeszevárosztatása annál igazságosabban mehessen véghez, 6 millió Frankokból álló költsön is irattatott ki az Alsó és Közép Rénusi lakosokra, azou mérték szerint, a' mennyi adót kiki az ingatlan vagyonától fizet. April. 9-dikén 12,000 emberekből

álló Prussus ármádának kellett által men-
ni ezen a' hidon, a' melly sereg nyugvó
napoak tartása nélkül folytatja útját Lüt-
tich felé. —

Ezen nagy badi készüléteknek leírá-
sával árkusokat tölthetnének-bé. Az ágyú
és egyéb fegyver, tsörög-tsattóg északtól fog-
va egész delig mindenütt. — Az eddig
Augsburg körül feküdt Bavarus seregek
is útnak indultak Apr. 6-és 8-kik napjain.
A' több seregeknek is jó nagy része para-
tsolatot vett, mint halljuk, Bavoriában a'
megmozdulásra. A' Király és a' Princzek
haza érkeztek *Monachiumba*.

A' Bavoriai közönseges levelekben
ezt olvassuk: — „Würtemberg ából
Aprilis 7-dikén. A' mi határszéleinken
tegnap a' Napoleon *Falhaut* nevű Ad-
jutánsát letartoztatták és ide (Stuttgár-
ba) hozták 3 Austriai Cs. K. Felsége-
hez szolló levél volt nálla; a' Hünningeni
és Basilai úton jött. A' *Helvétusok* és
Bádeniek által botsátották a' magok batá-
raikon, hanem a' Würtembergiek letartoz-
tatták. A' Király, minékutánna az Au-
striai és Orosz Császári, 's Anglus Királyi
Követeket magához hivatta volna, oly érte-
lemben volt véllék egygyütt, hogy a' Szó-
vetséges Hatalmasságoktól Bétsben kiada-
tott Nyilatkozatás szerént Napoleontól sem
Kurirt sem Követet el nem lehet fogadni,
's e' szerént Flahault Adjutáns is vissza
kell azon úton küldeni, a' mellyen jött,
a' melly azonnal telyesített is, belső vi-
gyázók kísérése alatt.

Olasz Ország.

Olasz országból ilyen hivatalszerént
való badi tudósítások hirdettek-ki: —
Tábori Tudósítás.

Egy Kurir, melly az Olasz ármáda'
fő vezéréstől Báro Frimont lovasság' Ge-
nerálisától, Apr. 9-dikén útnak indított,
és 14-dikén este Bétsbe érkezett, oly
hírt hozza, hogy Joakim Király a' maga
fő hadiszállását Modenában állította-
fel, és néhány rendbeli, gyaníthatóképpen

a' mi megsalattatásunk végett tett, ide 's
tova való fordulások után, a' maga fő ere-
jét Ferrarának fordította, 's ezen vá-
rat körül vette. Ez a' próbatétel azonköz-
ben, az ott vezérkedő Generális Báro Lau-
er' által, hathatósan visszaigazított. —

Aprilis' 8 dikán néhány rendbeli he-
ves próbákat tététt tulajdon szemei előtt
a' Király a' mi Occhio bello mellett
lévő, hídfedező sántzaink ellen: mellyek
az ellenségnek feles kárvallásával vissza ig-
zítottak. Az estvének elkövetkezésével, töké-
letes hátraállásra kényszerítettett az ellenség.

A' mi vesztesünk abban a' szép ösz-
szetsapásban, a' melly e' h. 4 dikén a' Pa-
narónál (Aqua di Panaro) történt 's az
éppen most említett hídfedező sántzoknál
8-dikban, felettebb kevés volt. Generális
Stefanini győzge Contúsiót kapott
ezen alkalmatossággal, de a' melly őtet a'
maga Brigadájának vezérlésében meg nem
akadályoztatja. —

„Anglus Generális Lord Bentink
William, a' mi fő vezérünk e' h. 8-
dikán beszédet tartott Mantuában. —

Az Austriai fő hadiszállás e' h. 10-
dikén által tététt Mantua mellé, Ca-
stelluccio-ba. —

Azok a' szolgálat nélkül lévő Olasz
Generálisok és tisztek, kikről irtuk vala,
hogy a' régi Senátus palotájába való öszsze-
gyűlésre meghívattattak, ott Aprilis' 10-
napján este öszszegyülekezvén, a' Cs. K.
Olasz országi ármáda fő vezére Báro Fri-
mont közöttök megjelent és tudokra ad-
ta, hogy ő Felsége kegyelmestn meghatá-
rozta legyen, hogy minnyájokok egész fi-
zetést adat, és megengedi, hogy a' valósá-
gos szolgálatra belepjenek. Jelen voltak
Bonfanti, Peyri, Severoli, Balabio, Ga-
limberti, 's több Generálisok, é- nagy számú
Stabális és egyéb fő tisztek, a' kik az ő Felsé-
ge erástvaló hű-ég' hitét letettek. — A' fő
vezér úr más nap reggel útnak indult az ár-
máda-hoz.

Aprilis 8-dikán ilyen Proklamációt adott ki a' Fő kormányzó M a j - l á n d b a n : —

„Európa már hozzá fogott vala se beinek gyógyításához, 's a' Bétsi Congressusra' öszszegyülekezett Monarkhák abban foglalatoskodtak ritka égygyességgel, hogy az állandó békességnek fundamentumát megvessék, a' midőn egy nemvélt történet minden népeket, a' mellyek egyet-kenegy embernek uralkodásra való vágyódását már a' tapasztalásból esmerték, a' fegyverhez való kapásra ismét megbívt. Olasz ország remélnbette, hogy a' dolgoknak ezen szempillantatnyi felfordulása alatt tsendességben maradhat, 's egyedül csak az ő védelmeztetésére számos seregek indultak vala meg Német országról: hanem a' Nápolyi Király, minekutánna végezet-re azt az álórtzát elvetette, a' melly őtet veszedelmesebb időkben megmentette, ismét fenyegeti, minden hadhirdetés nélkül, a' melyre semmi igazságos indító okot elő nem hozhatna, és azon Austriával való Kötéseknek tartások ellen, a' mellyeknek ő a' maga politikai fennállását egyedül köszönheti, armádája által a' szép Olasz országot; 's meg nem elégedvén azzal, hogy a' hadakozásnak inségeit magával égygyűtt hozza, Olasz ország' függetlenségének színtlett lefestése által minden felé kiterjeszteni próbálja a' Revolúciónak pusztító tüzet, a' melly ennekelötte neki magának is útat tört vala a' thronus' fényességére. —

„Ő, Olasz országban nem kevesebbé idegen lévén, mint a' millyen új az uralkodóknak Rendjekben, úgy mérészel szollani az Olaszokhoz, a' mint egy Farsese Sándor, egy Doria András, egy Friulzió Magno, alig szollhattak volna, sőt az Olasz nemzet' fejének akarja tenni országát; a' melynek kebelében olyan országok házak (Dynastiák) találtnak, a' mellyek századoktól fogva országolnak, 's

a' melynek legkellemetesebb vidékén az a' Felseges egész Familia született, melly a' maga atyát országoló páltzájával ily sok népeken uralkodik. Ő, Olasz ország' legalsóbb részének Királya lévén, a' természeti határoknak megsaló képzeleteivel, 's az egy Országgá való levés' tsalárd színtléseivel minden Olaszokat megsalni akar, pedig a' melynek még tsak a' fő városát is alig lehetne meghatározni, minthogy Olasz ország' külömbkülömb részeinek maga a' természet az ő határjaik által magános Országloszékeket jegyzett ki, 's megmútatta nekik azt, hogy nem a' földnek kiterjedése, nem az embereknek sokasága, nem is a' fegyverek ereje, hanem jó törvények, a' régi betsületes szokásoknak megtartása, 's a' bölts administratzió teszük boldogokká a' népeket, a' mellyek Lombardiában és Toskánában még most is érzékeny tsudálkozással és háláadással emlékeznek a' Mária Theresia, Jósef, és Leopold nevekre. —

„Meg nem elégedvén a' népnek az álomlátáshoz hasonló függetlenséggel való tsalárd ketsegtetésével, a' kevesebb vigyázással bíró Olaszokat még az által is el akarja tsabítani, hogy azt iparkodik fejekbe verni, hogy a' Hatalmasságok, kik most a' leg rettenetesebb hadi készüléteket száron vizen tsudára méltó siettségel újítatják, és kevés napok alatt egy második közönséges Nyilatkoztatás által a' magok égygyessegeket a' világ előtt ugyan azon principiumokkal megégygyezőleg megfogják mútatni, alattomban hajlandók volúának arra, hogy a' Király' plánumait elő segélljék, mintha Olasz ország, ha ő általa kormányoztatna, függetlenné nevezetethetne, és mintha a' Hatalmasságok minnyájan, inkább által nem látnák most mint valaha által látták, azt, hogy azzal, a' ki sem ígéréteire nem ügyel, sem a' nagy lelki győzedelmeseknek nemes szívűsegeket megbetsólni nem tudja, sem kötéseket tartani sem bekefességben élni nem lehet. —

„Azok a jó tétemények, melyeket a Felséges Császár és Király I. Ferentz, az egész Olasz ármádára, a melyben az ő Felsége alattvalói közöttül egy ember sem maradt tisztességes élelembeliségedelem nélkül, 's a számos tisztviselői karokra, a kik eránt hasonló gondoskodás bizonyított, kiterjefztett; továbbá az az atyai gondoskodás, mellyel az Austriai Országlószerék az ő Olasz országba való újabb belépésekor a lakosoknak minden politikai vélekedésekre 's élőbbeni magokviseletekre való tekintet nélkül azon iparkodott, hogy minden részekből egygyet tsinaljon, mindenekkel mint szeretett gyermekeivel úgy bányon, és még azok eránt a kevés számú eltévedettek eránt is, a kikre nézve különben keménység lett volna szükséges, hasonló atyai indúlatot bizonyíttson — mind ezek oly esmeretes tselekedetek, hogy minden egyéb segítő eszközök nélkül elenyésztetik azokat a rágalmazásokat, melyek a Nápolyi Királynak proklamációjában a szónak oly nagy özőnével elszélesztődtek. —

„Longobardusok! Az Austriai Országlószerék a maga minémiségében egyes és kérkedékeny soha nem lévén, nektek tsendességet, rendet, és atyai kormányozást ígert, és ő hűségesen telyesíteni is fogja a maga ígéretei; emlékezzetek meg az 1796-dik esztendőzt megelőzőtt szerentsés esztendőkről, 's a Maria Theresia, II-dik Jósef, és Leopold intézettételeikről, 's hasonlittsátok öszsze az ő Országlásbéli Systemáikat azzal, a melly alatt azoolta szenvednetek kellett, és a melly éppen ezen princípiumokon fundáltatván, 's hasonló hazug kifejezésekkel hirdettetvén ki közzötetek, úgy terjesztik mostanában szemeitek' eleibe, mint reméségtek' tárgya 's újabb iparkodásokra való indító ok. A ti igen nagy könnyű, hívőségtek, mellyet a Frantzia Damokraziának (úepuralkodásnak) ígéretei eránt bizonyítottatok, már égszer veszedelemben

éjtett benneteket: legyetek már most vigyázobbak, annyival is inkább, hogy a ti véthetek, mivelhogy már egyfszer a tapasztalás megintett benneteket, annál nagyobb lenne; és mindent kövessetek el, hogy könnyű tanulósgatok által, a mely nektek természeti tulajdonságtok, azon megfontolás által, a melly belátástoknak gyümölyse, 's Felséges Monárhához viseltető szeretetetek által, a melly méltó a ti szívetekhez, a rendnek feuntartatásán 's a haza' thronusának oltalmaztatásán, minden előforduló alkalmatossággal mánkálódjatok. —

„Költ Majlándban, April. 5. d. kén, 1815 ben. —“

„Fő Kormányozó Bellegarde
Feldmarschal.

Nagy Britannia.

Az Orleansi Hertzegné Párisból Londonha megérkezvén, Apr. 30-dikán látogatására ment a Regens Princz. — A Ministerek minden nap tanátskoznak, 's a admlisztratívóknak minden ágaiul legnagyobb elevenség uralkodik. — Generális Hill és Admirális Martin által küldettettek Belgiumba; az első azért, hogy ott egy seregnak vezérlését által vegye, és hogy Hertzeg Wellingtonnak a Regens Princz' végzését megvigye, a ki őtet az Európai szárazon találtató minden Anglus seregek' fő vezérévé nevezte, a másik pedig azért, hogy a Skaldis vízén lévő hajós sereget a maga vezérlése alá vegye. — Minden Anglus tengeri vezérekhez, kik az Amerikai tengereken találtaknak kemény parantsolat küldetett-el, hogy legszorosabb vigyázattal legyenek, hogy azon szigeteken, melyek a Frantzia Királynak vissza adattattak vala, a Bonaparte' Ágensei, valahogy valami ámulásbéli tsapást ne vegyenek munkába. —

Belgiumi Királyság.

A határszélre szüntelen gyülekező fegyvereseket már 150 ezerre számlálják. — Az Anglusoknak Ostendéhez való

szállása szakadatlanul folyt; az ágyukat hozó hajók is szüntelenül érkeztek. — A' *Hágai, Amsterdami, Rotterdami, és Harlemi* nép arra ajáulotta magát, hogy *in massa* feláll 's megyen az ellenségre. — *Amsterdamból* azt írják, hogy *Admirális Verhüel* és *Generális Daendels*, kik mind ketten a' *Frantziáknál* szolgáltak vala, azért, hogy a' *Hollandus katonaságot* elpártolásra venni iparkodtak, 's még más néhány személyek, azért, hogy így kiáltottak: *Eljen a' Császár!* elfogattattak.

Frantzia Ország.

A' mit *Bétsi Német újságaink* a' múlt *Pentektől* fogva érkezett *Frantzia újságokból* össze summáztak, röviden itt következik: —

Lyonból még egy telegrafusitudo-sítás tétetett vala *April. 1-ső napján* délután, melyben ezek mondtok: — „Azok a' *Marsiliai Lineaseregek*, a' mellyek az önkéntvállalkozottakkal *Gap* felé velték vala útjokat, össze csatolták magokat azzal a' *nemzeti testőrző sereggel*, a' melly ellene küldtetett vala. A' katonák és ezen *nemzeti testőrzők* e' képpen kiáltván: *Eljen a' Császár!* összeölelkeztek. *La Mure* és *Gorps* városaik három színű zászlókkal tisztelték meg az *58-ik és 83-ik Regimenteket*. A' *Marsiliaiak* minden felé szaladnak széllyel; nem kell egy lövés is tenni rájuk.“ — *Ennél újabb tudósítás* a' *déli tartományokat* illető környulálásokról *April. 6 dikáig* nem érkezett *Parisba*: hanem *Parisból* újabb seregek indítottak útnak *Lyon* felé, kiknek *Generális Grouchy* a' vezérjek. — *Marschal Suchet*, a' ki ezen napokban útját *Parisba* vette vala, onnét ismét vissza jött *Straszburgba*. — A' *Marschal Massena* felesége *April. 3-dikán* *Napoleon*nál ebédel. *Parisból* olyan parantsolat érkezett *Aprilis 7-dikén* a' *Hüningeni Komendánszhoz*, hogy ott *40,000* emberekből álló *Frantzia* *ármáda* gyűl össze,

a' melynek két *Regementjei* azon estére megérkeztek *Mühlhase* *hez*. — *St. Denisben* (a' hova irtuk vala, hogy *Napoleon Mártyus'* *31-dikén* kiment volna), a' *Betsület Legióbeliek'* *leányainak* ott lévő nevelő házokat látogatta meg. *April. 1-ső napján* a' *Boulognei erdőben* vadászott. *April. 2-dikán* a' *thrónusos szalában* adott *audientziát* a' *nemzeti inatitutum* tagjainak, melynek *alkalmatosságával* *hizelkedő beszédet* intézett hozzá az *institutum előülője* *St. Etienne*. A' *Betsület Legiónak* tagjaira nézve *parantsolatot* adott *Napoleon*, hogy a' mi az *ő fizetések*ből az *1813-dik esztendőre* és az *1814-diknek első felére*, 's még az *előbbeni időkre* is, *hátra van, mind fizessék ki*. — *Gróf Chaptal* a' *kereskedés' és manufaktúrák*, *Bigot de Preameneu* az *Ekklesiák* *dolga*, *fő igazgatójokká* nevezettek. — A' *kintses ház' felvigyázója* számba vévén az elvitt és még meglévő *drugaságokat*, úgy adta be *Napoleon*nak, hogy az a' *rész*, mellyet a' *Király* magával elvitt, *13 millió Frankot* ér; ezek között van az *ügy nevezett Régens* *nevű gyémánt is*, melynek *betsület* *millióra* teszi a' *laistromban*. — *Hertzeg Berri*, mikor már a' *Frantzia szélekről* a' *Belga határra* majd meg *kérkezett volna*, nagyon *üzőbe* vettetett volt az *ügy nevezett Lántsás Regiment* által, 's hogy el nem fogattatott, tsak egy *Kapitánynak* köszöni, ki egy *hídon* ellene állott a' *kergetőknek*. Ezt a' *tisztet* *Gentben* *bemutatván* a' *Hertzeg* a' *Királynak*, ez *ötet* a' *Betsület Legiónak* *czimerével* *ajándékozta meg*. — Egy *Generálisokból* és *egyéb tisztetekből* álló *Bízosságra* a' *bizattatott*, hogy *mind azoknak* a' *tiszteteknek* *állapotjokat*, kik a' *Király ország* *alatt* *kapták rangjokat*, *megvizsgálván*, *őket*, *ahoz kepeest*, a' *milyen szolgálato*kat *tettek*, *erössítse meg*. —

Az *egyeb tárgyat* ezen *Frantzia újságokban* *előbbre* tsak azok a' *szerentséltetők*

írások teszik, a' mellyek Donaiból, Dijonból, a' Párisi invalidus háztól a' Cherbourgi és Havrei tengeri katonáktól, Alenszonból, Arrasból, Lovientből, Clermontból, Schlettstadtból, Dünkirchenből, Monybol, Rochelléből, Metzből, Grenobelből, Colmarból, Limogesből, Hüningenből, Rochefortból, Brestből, Nautesből, Moulisból, Mezieresből, érkeztek. Az utolsó ugy adatik elő, mintha tsupa Belgáktól és Lüttichiektől küldtetett volna, 's mint a' kik tsak Napoléonért kívánnának élni és halni, és a' kik azt erőssítenék, hogy egész Belgium úgy gondolkodik, mint ők.

Végezetre ilyen című zikkely alatt: *Kálómbkálómbfélék* (melanges) a' Párisi Journalból vett által a' Monitör, egész hivatalos hangon, egy elő adást, mely a' Bétsi Congressustól Mártzius 13-dikán kiadatott Nyilatkozatásra Jegyzéseket foglal magában, 's azt iparkodik legkülönösebb színeskedéssel megmutatni, hogy ez a' Nyilatkozatás egészen hibás feltételeken fundáltatott légyen: Napoléont t. i. egész Frantzia ország szereti, a' sendesség telyességgel meg nem háborítottatott, és Napoléon, valamint szintén az ő armádái is, semmit erősebbet nem ohajtauak, mint a' békességnek megmaradását. —

Bordeaux városának megváltozott állapotjáról, a' hol a' Préfektus Graf Lynk, és a' nevezetes Lainé kormányozások alatt, a' Király' részén lévő a' Bonapártistákat jó ideig zabolán tartották, hosszas tudósítások vannak a' Monitörben, mellyeknek summázatja enyiben áll: Generalis. *Clauzel* a' szomszédba megérkezvén, a' Dordogne partjára az útak óltalmazására kiküldetett vigyázó katonák magokat hozzátsapták; a' Blaye nevű erősségben lévő

sereg is hasonlót tselekedett. A' Bordeauxból *Bastidébe* kijött önkéntvállalkozottak, a' Garunnán által menvén annak Bordeaux mellett lévő partján állottak-meg, és Gen. *Clauzel* beszállott *Bastidébe*. Angoulem Hertzegné azonban közben beszédet intézett a' katonákhoz, 's felindítani iparkodott őket az ellentállásra: de látván, hogy ezek vonogatják magukat, azután az önkéntvállalkozottakhoz fordúlt, 's ezeket próbálta felbuzdítani, de látván, hogy ezéljárt el nem érheti, eltávozott. Az után, nem tudják mi okból, egymásra tüzeltek az önkéntvállalkozottak, és sokak megsebesedtek, 's egy Kapitányok is elesett. Gen. *Clauzel* egy lövést sem tétetett; a' Hertzeg aszszony 2-dikban reggel hajóra ült 's elevezett, *Clauzel* pedig az nap' oda, *éljen a' Császár!* kiáltás között, bément, 's a' többi.

(A' többi a' jövő árkusban következik.)

A' Helvétziai tudósítások szerint Bonaparte Lucian April. 4-dikén Lausannán útozott által; Rómát az előtt 7 nappal hagyta vala el. Útját Geneván által folytatta Frantzia országfelé siettséggel; tsak addig állapotodott-meg, míg más lovakat fogtak szekere eleibe.

A' Bétsi Beobachterben bijött Genuai 's egyéb déli levelek olyan birt közlenek, hogy Massená t déli Frantzia országban agyon lőtték volna, 's az ugyan ezen Beobachterben találtató Neufchateli levelek szerint, ott nem messze a' parasztok Bonaparténak három Agenseit a' legközelebb talált fákra felkötötték, azért, hogy nem jóba foglalatokdttak.

Aprills 15.-ik napján adtak 100 Forint Huszas penzért 415 5/8 forintot Váltószédalában. Egy Császár aranyért 19 forintot 24 krt.